

Gwybodaeth i Gleifion Thoracocentesis ('allsugnad pliwral' neu 'tap pliwral')

Ysbyty Nevill Hall

Beth yw thoracocentesis?

Mae thoracocentesis yn driniaeth i dynnu hylif o'r gofod rhwng yr ysgyfaint a wal y frest. Gelwir hyn yn ofod neu geudod pliwral. Fel arfer, mae'r gofod pliwral wedi'i lenwi â 'chydig bach o hylif (llai na llwy fwrdd) ond gall rhai cyflyrau, megis methiant y galon, heintiau'r ysgyfaint a thiwmorau, achosi i fwy o hylif i gasglu. Pan fydd hyn yn digwydd fe'i gelwir yn arllwysiad pliwral. Mae llawer o hylif ychwanegol yn gallu pwyso ar yr ysgyfaint, gan ei gwneud hi'n anodd anadlu.

Pam fy mod i angen thoracocentesis?

Mae hyn yn cael ei berfformio i geisio dod o hyd i achos yr arllwysiad pliwral; mae'n bosibl y bydd hefyd yn cael ei wneud i'ch helpu i anadlu'n haws.

Sut mae'n cael ei wneud?

- Nid oes angen paratodau arbennig cyn y prawf. Fe'i perfformir ar ward 4/4 ac mae'r driniaeth gyfan yn cymryd rhwng 15-20 munud.
- Dywedwch wrth eich meddyg neu'ch nyrs am unrhyw broblemau gwaedu blaenorol, unrhyw alergeddau i feddyginiaethau neu latecs.
- Fe'ch lleolir mewn ystum eistedd gyfforddus yn pwyso ymlaen, gan orffwys eich breichiau ar fwrdd. Bydd yr uwch-ymarferydd nyrsio neu'r meddyg yn glanhau ac yn rhoi anaesthetig yn y croen cyn mewnosod nodwydd denau neu diwb plastig i'r gofod pliwral.
- Gall yr uwch-ymarferydd nyrsio neu'r meddyg ddefnyddio uwchsain (tonnau sain sy'n creu delweddau o'ch ysgyfaint) i ganfod y lle iawn i fewnosod y nodwydd neu'r tiwb.

Dylech geisio peidio â phesychu, anadlu'n ddwfn neu symud yn ystod y prawf er mwyn osgoi anaf i'r ysgyfaint. Unwaith y bydd yr hylif yn cael ei dynnu, caiff y nodwydd neu'r tiwb ei dynnu a gosodir gorchudd bach lle y'i mewnosodwyd. Gallwch gael gwared ar y gorchudd hwn ar ôl 24 awr.

Ystum ar gyfer thoracocentesis

Beth mae'r thoracocentesis yn dangos?

Bydd yr hylif sy'n cael ei dynnu yn cael ei anfon i'r labordy i'w brofi i geisio sefydlu achos yr arllwysiad pliwral. Yna gellir trafod y driniaeth briodol.

Beth i'w ddisgwyl wedi'r prawf

Efallai y bydd angen pelydr-x ar y frest arnoch ar ôl y prawf i wirio am unrhyw broblemau ysgyfaint. Bydd arsylwadau fel pwysedd gwaed, anadlu a lefelau ocsigen yn cael eu gwirio cyn y gallwch fynd adref i osgoi unrhyw gymhlethdodau.

Beth yw'r risg?

Mae'r risgiau fel arfer yn fach. Efallai y bydd eich meddyg yn gwneud pelydr-x ar y frest ar ôl y driniaeth i wirio am broblemau'r ysgyfaint.

Mae'r risgiau yn cynnwys:

- Niwmothoracs: (Ile mae aer yn casglu i'r gofod pliwral).
- Weithiau bydd aer yn dod drwy'r nodwydd neu mae'r nodwydd yn gwneud twll yn yr ysgyfaint. Fel rheol bydd yn hunan-iacháu. Fodd bynnag, mewn rhai achosion bydd yr ysgyfaint yn cwmpo a bydd angen draen ar y frest i ddatrys y broblem.
- Poen, gwaedu, cleisio neu haint ar safle'r nodwydd (llai na 5% o achosion)
- Mewn achosion prin mae'n bosibl y bydd gwaedu yn, neu o amgylch yr ysgyfaint - efallai y bydd angen i'ch meddyg gosod draen yn y frest i ddraenio'r gwaed. Mewn rhai achosion mae angen llawdriniaeth.

Cyngor ar eich rhyddhau

- Mewn rhai achosion, caiff hylif ei dynnu i'ch helpu i anadlu'n haws.
- Efallai y bydd eich meddyg yn bwriadu gwneud archwiliad i edrych tu mewn i'ch brest (thoracosgopi) i helpu i ddarganfod achos eich symptomau ar y frest. Bydd y nyrs arbenigol neu'r meddyg yn trafod hyn gyda chi ac yn rhoi rhagor o wybodaeth i chi am y prawf. Mae thoracosgopi yn cael ei wneud bob pythefnos ac mae angen arhosiad byr yn yr ysbyty.
- Ar ôl mynd adref i aros am y prawf, os fyddwch yn fyr o anadl, gellir rheoli hyn yn aml trwy wneud thoracocentesis arall (tynnu hylif) fel claf allanol. Nid oes angen mynediad i'r ysbyty i hyn.
- Mewn sefyllfa o'r fath, cysylltwch â: -

o Clare Tagg, Ymarferydd Nyrs Anadlol, Ysbyty Nevill Hall (manyllion o dan Gysylltiadau Argyfwng). Gall hi wedyn drefnu i chi ddod i'r ward i gael thoracocentesis arall.

- Fel arall, cysylltwch â'r ward [01873 732513] am gyngor.
- Fodd bynnag, os oes gennych anawsterau anadlu difrifol yna cysylltwch â'r Meddyg Teulu neu feddyg ar unwaith.

Cysylltiadau mewn Argyfwng:

Llun – Gwener, 9am – 5pm

Clare Tagg, Ymarferydd Nyrs Anadlol,
Ysbyty Nevill Hall
(01873 732732 – gofynnwch am bleep 5695)

Cofrestrydd Meddygaeth Anadlol, Ysbyty Nevill Hall
(01873 732732 – gofynnwch am bleep 5392 neu 5568)

Os nad oes unrhyw un o'r rhifau hyn ar gael neu y tu allan i'r oriau hyn a bod eich diffyg anadl yn ddifrifol - cysylltwch â'ch Meddyg Teulu neu ewch i'r adran Damweiniau ac Achosion Brys yn Ysbyty Nevill Hall.

Gwybodaeth ychwanegol:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**“Mae’r ddogfen hon ar gael yn Saesneg /
This document is available in English”.**